

naudušenje za češko državno pravo prišlo v tok in se ne da lahko zajeziti. Dogodki v Pragi pač morajo marsikomu biti v svarilo, da ne gre vzbujati nad, katerih se ne da izvršiti in da neodkritosrčna politika do dobrega ne pelja.

Politični umor v Pragi bode vsekako oviral vspešno delovanje slovanske koalicije. Bojimo se, da mnogo pripomore, da levičarji pridobe večino za kako jim ugodno volilno reformo. To je pa glavno vprašanje, druga so le bolj postranske stvari. Naj nam tudi naši poslanci z Dunaja kaj prineso, vse bode malo koristilo, ako si Nemci z novo volilno reformo zagotove večino za prihodnje čase. Nemci bi nikakor ne bili dolgo več nam prijazni, ko se trdno usedejo. Pokazali bodo zobe. Kar bi nam sedaj dali, bi pa nam potem vzeli.

Pred vsem je naša želja, da se naši poslanci ne dajo preslepiti od naših nasprotnikov, da bi ne podpirali Slovanov v državnem zboru. Če morejo dobri Avstrijci hoditi z nemškimi nacijonalci in so jih tako rekoč vsprejeli v vladno stranko, potem pač proti Mladočehom ni treba imeti prevelicih pomislekov. Mej Mladočehi so le posamični nepremišljeni elementi, dočim pruski duh preveja vso nemškonarodno stranko. Samo če se vsi avstrijski Slovani zjedimo in se upremo škodljivim nemškim nakanam, se izognemo nevarnostim in bo nastopajoče leto za nas zares veselo leto, kakeršnega želimo našemu narodu.

Politični pregled.

Deželni zbor češki zboruje pri slabi udeležbi. Dne 2. t. m. zbor ni mogel zborovati, ker je od 242 poslancev jih le 88 bilo pri seji in zatorej ni bil sklepčen. Mi ne vemo ali so bolj manjkali Nemci ali Čehi. Pri poslednjih bi to tudi bilo čudno, ker veljave češkemu deželnemu zboru s tem ne bodo povzdignili, ako se za njegove razprave tako malo zanimajo. Poslanec Šolc je predlagal, da se v deželnem zboru zakonito uredi enakopravnost obeh deželnih jezikov v javnih uradih, in dr. Vašaty, da se osnuje posebno najvišje sodišče za Češko. Oba predloga, pa nista umestna, ako Mladočehi zares mislijo na slovansko koalicijo, ker mnogi avstrijski Slovani vendar ne morejo biti za to, da bi se take stvari obravnavale v deželnih zborih, ako nečejo podpisati osebi smrtne obsojbe. Sicer pa Čehi imajo čudne pojme o slovanski koaliciji. Njih listi pišejo, da ima ta koalicija pred vsem le namen pripomoči češkemu državnemu pravu do izvršitve. Pri vsem svojem naglašanju slovanske vzajemnosti, Čehi vendar vse stvari presojujejo s svojega specialnega češkega stališča, kar mora pač le oteževati skupno delovanje avstrijskih Slovanov.

»Vaterland«, konservativno glasilo na Dunaju, se že več dosti ne loči od židovske „Neue Freie Presse“ po svoji pisavi. Mej drugim je vstopil tudi že v tesnejšo zvezo z levičarsko časnikarsko pisarno. Kdor pazno čita večje dunajske liste, je pač že opazil, da razne stvari, ki se tičejo koalicije ali pa zjedinenje leve, z istimi besedami priobčuje katoliški „Vaterland“, kakor židovska glasila, in tudi Plenerju in drugim kapacitetam z istimi besedami poje slavo kakor „N. Fr. Pr.“ Vidi se torej, da se konservativci polagoma zlije z liberalci v jedno stranko. O tem je najbrž že vse dogovorjeno, samo zaradi volilcev nemški konservativci ne morejo kar preskočiti v liberalni tabor. Časopisi jih morajo polagoma pripraviti zato, in dunajski „Vaterland“ pa „Linzer“ in „Grazer Volksblatt“ že jako pridno gladijo pot židovskemu liberalizmu, kateremu

na ljubo je poslednji versko šolo kar odložil do konca sedanjega stoletja.

Novo ministerstvo nekaterim židovskim časnikarjem nič prav ne ugaja, ker z dovoljno odločnostjo ne postopa proti krščanskemu socializmu. Liberalni listi poprašujejo vlado, koliko časa bode še trpela, da bodo protisemitje žide napadali v deželnem zboru dolenjeavstrijskem in mestnem zboru dunajskem. Radi bi namreč, da bi vlada ta dva zbora pod kakeršno kol pretvezo razpustila in pri novih volitvah s svojim vplivom skrbela, da liberalci zasedejo stole, na katerih sedaj sede protisemitje. Liberalci postajajo zaradi tega predrzni, ker so jim nekateri konservativci že na pol obljubili pomoč proti krščanskemu socializmu, ki so toliko predrzni, da nečejo spoznati, vseh dobrot, ki jih prinese avstrijskim katolikom bratenje konservativcev z liberalci. Sicer bode pač lepo gledati, kako bode katoliški „Vaterland“ priporočal židovske kandidate.

Verska šola z dnevnega reda. — Tako nekako, če tudi z drugimi besedami, piše konservativni „Linzer Tagblatt“. Ta list namreč priporoča, da se naj tudi v deželnem zboru potisnejo strankarska vprašanja bolj v ozadje zaradi koalicije. Deželni zbor bi se bil imel posvetovati o novem deželnem šolskem zakonu, s katerim bi dali cerkvi večji vpliv v šoli. Lani se je že bil tak zakon sklenil, pa ni dobil cesarskega potrjenja, ker se je bilo baje preveč omejila pravica židovskega rabinca v deželnem šolskem svetu. Sedaj pa ta stvar ne pride v deželnem zboru na vrsto, ker se boje konservativci zameriti liberalcem. Nekoliko jih pa spreletava že strah za večino v deželnem zboru, za katero se imajo zahvaliti le grofu Taaffeju, ki je obdržal duhovsko posestvo v skupini veleposestva, če tudi je državno sodišče bilo drugače razsodilo. Če bi sedanji liberalni vladi konservativci delali kake sitnosti, bi jim deželni zbor razpustila in po novih volitvah ne bi več imeli večine v deželnemu zboru gorenjeavstrijskem.

Bolgarija. — Narodno sobranje povišalo je knezu plačo od 600.000 frankov na 1 milijon frankov in vdovi ravno umrlega prejšnjega kneza, grofici Hartenau dovolilo penzijo letnih 40.000 frankov.

Italija in Francija. — Te dni so stali pred porotniki v Augoulemu izgredniki v Aigues-Mortes-u. Kakor znano, je prišlo pred nekaj časom v ondotnih solinah do krvavih pretepov mej italijanskimi in francoskimi delavci. Porotniki so izgrednike oprostili. Zatoženih je bilo 16 Francozov in 1 Italijan. Pokazalo se je namreč pri preiskavi, da so Italijani izzvali pretep. Da Italija ne bode zadovoljna s to razsodbo je umevno, toda odločnega koraka jej o tej zadevi ne bo kazalo storiti, ker ima itak doma z enakimi stvarmi dosti opraviti. Francoski delavci bodo na podlagi te razsodbe še bolj črtili laške delavce, videč, da se jim ni preveč bati kazni.

Francija. — Anarhistični atentat v zbornici poslancev dal je povod najstrožjemu preganjanju anarhizma od strani francoske policije. Kakor znano izdale so se nemudoma strogi zakoni proti anarhistom in na podlagi teh se zdaj postopa z vso natančnostjo in strogostjo. Vrše se preiskave pri vseh najmanj sumljivih osebah in na podlagi teh preiskavanj pozaprlo se je že do 70 anarhistov samo zadnje dni. Zagotavlja, da je policija odredila še nadaljnih 2000 hišnih preiskav. — Kazenska obravnava proti Vaillantou prouzročitelju atentata v zbornici vršila se je danes dne 5. t. m.

Grško. — V tako slabem denarnem stanju, kakor je ravno sedaj Grška pa ni nobena država v Evropi. Grška država nima nič manj nego 900 milijonov frank. dolga. Lahko je umljivo, da ne more več zmagovati obresti tega dolga. Finančni polom v Grški je torej neizogiben. — Anarhisti oglasili so se tudi že v Grški. Minoli teden, ko je bila ravno seja, vrgel je neznan zločinec na teraso poslanske zbornice slabo narejeno dinamitno bombo, ki sicer ni nič škode naredila, a svetu povedala, da tudi Grška ni prosta anarhistov.